

Most nem csak jövő-menőben vagyunk Muzslyán

Muzslya már harmadszor ad otthont a Találkozóznak, és most, hogy így jobban belegondolok, én is eddigi életem során harmadik alkalommal járok itt, ebben a szép kis városban, micsoda véletlen egybeesés. Első alkalommal az egyesület elnökével, Jánossal volt egy megbeszélésünk, második alkalommal már egy lelkes, bővített csapattal. A harmadik alkalom már a szemle kezdete volt április 10-én. Most nem csupán jövő-menőben vagyunk, de nem ám. Kerek tíz napot (na jó, majdnem tízet) itt is alszunk a kollégákkal. Már túl vagyunk az első napon. Fergeteges volt a házigazdák előadása, látszott rajtuk, szívüket-lelküket beletették az előadásba. Mi is megnyugodtunk, minden a helyére került, úgy, ahogy az meg van írva. Jöhet a következő nap, ugyanolyan lendülettel. Kora reggel már píttyeg a telefon, a facebookos szerkesztői csoport: a Sűgő egy része kész, át kell nézni, megindult a nap! A második napot az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad előadása kezdte. Nem is akárhogyan, egy kétórás darabbal érkeztek, tele energiával - csak úgy berobbantak Muzslyára. Rápillantok az órára, hét perc múlva fél hat, kezdődik a második előadás, mennem kell, később majd folytatom az írást, hát ráérek még, majd a bezdaniak előadása után befejezem. Ez az előadás

is nagyon jól sikerült, lelkes veterán csapatról van szó, és a rendezőnek néha még segédrendezője is van. Rezeg a telefonom, Annamária hív, megérkeztek Csonoplyáról, kimegyek egy gyors ölelést adni, elmagyarázom nekik, mi hol van, mit hol találnak, tizenöt perc és kezdenek. Próbálok még Besűgót írni, de nem sok idő van rá, megint csörög a telefonom, Annamária az, segítség kell a nézőtér mellett a színészeinek. Természetesen - mondtam -, de mi a feladatomban? - kérdeztem. Csak legyek a nézőtér mellett, majd menni fog a színész, elfogadtam. Három perc és kezdünk. Andrea felkonferálja a mai utolsó előadást, és kezdődik is. Itt jön a meglepetés, három színjátszó fiú lent a nézőtéren kezdi a darabot, ebben még amúgy nem is lenne semmi meglepő, na de majd most: felsorolják, hogy három fajta nő létezik, és egy-egy szál rózsát adnak a hölgyeknek: 1. a romantikus, regényes női lélek, 2. a meg nem értett asszony, 3. az általános típus, gyenge és befolyásolható nő. És a harmadik fiútól kaptam én a rózsát, őszintén meglepődtem, erre nem számítottam. Ezen elgondolkodtam -

ÁLTALÁNOS TÍPUSNAK ÉS BEFOLYÁSOLHATÓNAK TALÁN MONDHATOM MAGAM, DE GYENGÉNEK SEMMIFÉLEKÉPPEN NEM: HÁT ÉJJEL 02:48 VAN, ÉS ÉN MÉG ÍROM A BESÚGÓ SZÖVEGEMET!

Igazán élvezetes volt a mai nap is. Felfoghatatlan az, hogy ezek az emberek mennyi időt és energiát beletesznek egy-egy jelenetbe, nem beszélve az egész darabról.

AZ ELSŐ ZSÚRIZÉSEN AZ EGYIK ZSÚRITAGUNK MONDTA, HOGY AKI EBBEN NINCS BENNE, FEL SEM FOGJA, HOGY MILYEN A SZÍNPADON ÁLLNI.

Hát igen, én sem tudom, még csak elképzelni sem. De biztos vagyok benne, hogy szívvel csinálják, már a kisugárzásukból érződik, hogy szeretik a színjátszást.

Az őszintét megvallva,

NEM VAGYOK AZ A NAGYON ÍRÓS TÍPUS, SŐT SEMENNYIRE NEM VAGYOK.

De hát valahol el kell kezdeni. Aníta megígérte, hogy ha befejezem az írást, megiszunk egy kupicával, de már elaludt így 3:15-re. Sebaj, reggel ezzel kezdjük a napot, ez lesz a jó reggelt!

Kocsis Tímea

Citeramuzsika, amely éltet, erőt ad, örömet szerez, bút csítít

Beszélgetés Lele Józseffel

Legutóbb az idei Szilasi-napon hallhatták a résztvevők Lele Józsefet, a Népművészet Mestere díjas citeraművészt játszani. Évek óta a rendezvény nyitó mozzanataként csendül fel citeramuzsikája, miközben elhangzik Fehér Ferenc *Apám citerája* című verse. Ilyenkor az ember beleborzong a költemény és a citerazene összefonódásába, ahogyan Józsi bácsi szólójátékába is: a dallam játékos könnyedséggel szólal meg, a nyolcvanéves művész lelkéből fakad, ujjai biztosan simulnak a húrokra, megszólaltatják a hangokat, a sánta ütés pedig lüktet és elandalít...

Mikor ismerkedett meg valójában a citerával? Menjünk vissza egészen a gyermekkorába...

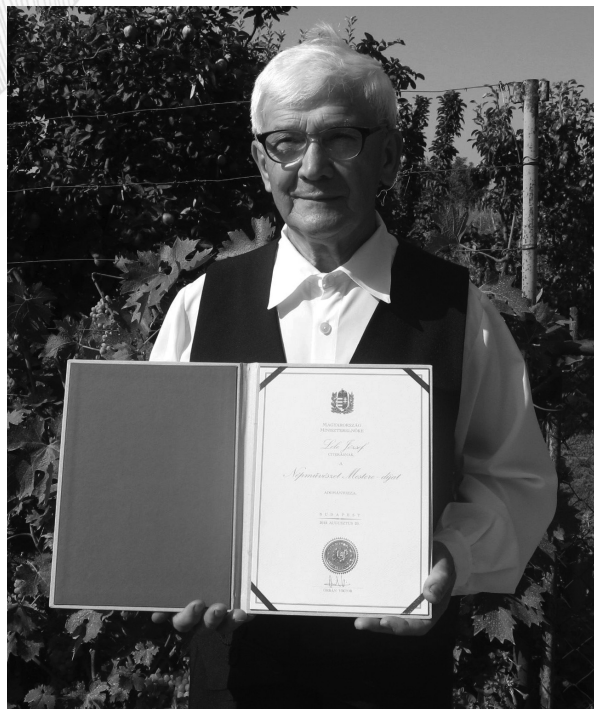
- Magyarcsernyén születtem, ott nőttem fel. A szüleim parasztszaládból valók voltak, így ők maguk is paraszti munkát végeztek. Abban az időben érdekes volt az élet: sokat dolgoztak, de mégis akadt idő, amikor az emberek ráértek, különösen télen. Sokfelé még áram sem volt, csak a petróleumlámpa adta a világosságot. Eljártunk egyik szomszédtól a másikhoz beszélgetni, szórakozni. Mi, gyerekek inkább a kuckóba húzódtunk, az idősebbek pedig a petróleumlámpa fénye mellett beszélgettek. Abban az időben bálók is voltak, gyerekbálók. Nálunk, Csernyén, éppen a szomszédomban volt egy gazda, úgy hívták, Palatinus Sanyi bácsi, ő pengette a citerát. Emlékszem egy vasárnap délutánra: az asszonyok kipakoltak az egyik szobából, és a gyerekeknek rendeztek egy kis bált. Az idős asszonyok közénk álltak, ők is táncoltak, de főleg minket tanítottak a csárdásra, mert akkoriban az ment, más semmi.

EZ A SANYI BÁCSI PEDIG CITERÁZOTT, ÉN IS OTT UGRÁLTAM KÖZTÜK, ÁM KÖZBEN NAGYON FIGYELTEM A CITERÁT – OLYAN SZÉP HANGJA VOLT.

Arra gondoltam, jó volna megtanulni rajta játszani. Amikor Sanyi bácsi kiment a szobából, odamentem, és elkezdtem pengetni. Mikor visszajött, én még mindig ott voltam. Láta, és azt mondta: „Öcsém, te meg akarsz tanulni a citerázást?” Rávágtam, hogy szeretném, mert nagyon tetszik a hangja. Sanyi bácsi a szomszédságban lakott, és mondta is, hogy ha van kedvem, menjek el hozzá - én néha át is szöktem. Arra is emlékszem, melyik nótát tanultam meg először: a „*Kiskendő, nagykendő, simára van vasalva*” címűt.

Így él Lele József emlékében a citerával való első találkozás. A második citerás élménye ahhoz kapcsolódik, honnan szerezte az első hangszerét.

- A nagybátyám asztalos volt, megbeszélte Sanyi bácsival, hogy megpróbálnak csinálni egy citerát. Ez a hangszer kicsit furcsa lett, nagyobb típusúra sikeredett, mint a Sanyi bácsié, de ez nem zavart, a hangja mélyebb volt. A lényeg az, hogy meglepetés volt: Sanyi bácsi fölhúrozta,

és érdekes módon a nagybátyám sem előtte, sem utána nem készített senkinek hangszer - az én citerám volt az egyetlen, amit csinált.

Nagyot ugrunk Lele Józsi bácsi életében, ám „jogosan”, hiszen volt egy időszak, amikor nem jutott idő a citerázásra: ez az inaskodás és a katonaság idején történt. Később, miután megnősült, Muzslyára került.

- Mikor idekerültem, Muzslyára, nem is tudtam arról, hogy itt citerazenekar működik. Valójában nagyon el voltam foglalva: olyan gyárakban dolgoztam, amelyek később mind tönkrementek, és sokat kellett mellékesen dolgoznom is. Közben megszületett a két gyerek is. 1980-ban történt, hogy újra előkerült a citera. A társaság nagyon szerette a zenét, különösen télen, disznótorok alkalmával. Innen indult el nálam, Muzslyán, újra a citerázás. Katona bácsi, az akkori egyesületi vezető, színjátésszal foglalkozott, de a citerazenekarban is muzsikált, és valahonnan megtudta, hogy én citerázok.

EL IS JÖTT HOZZÁM, HOGY MEGHALLGASSA, MIT TUDOK, ÉS MEGKÉRDEZTE: „MIÉRT NEM MEGYEK KÖZÉJÜK?”

Mondtam neki, eddig senki nem hívott... Érdekes volt, hiába is mentem fel, mert az akkori zenekar tagjai mind idősebbek voltak, és elég „keményfejűek”, mert fiatalok nem vettek szívesen maguk közé. Elmúlt egy év, és akkor a citerások hívtak, hogy menjek a csapatba.

Innen kezdődött Lele Józsi bácsi szereplése a muzslyai citerazenekarban: befogadták. Abban az időszakban a citerazenekart Szilasi Mihály vezette, akiről a mai citerások ünnepe, a Szilasi-nap a nevét kapta. Persze nem volt könnyű dolga, mert a zenélést, a nóták dallamát, a lefogott húrok pengetését mind-mind úgy kellett ellesni, nem foglalkoztak külön a fiatalokkal.

- Eleinte mindig nyomóval játszottam, akkor azt ajánlották, próbáljam meg az ujjaimmal lefogni a húrokat. Tényleg igazuk volt: könnyebben ment, könnyebben „ugrott” az ujjam a félhangokra, mint a nyomóval. A tanulás Miška bácsiéktól valóban nem volt könnyű. Mindig azt figyeltem, ki mit csinál, ki hogyan tartja a citerát, és azt láttam, hogy a többiek mind olyan egyszerűen játszanak - valahogy ez nem tetszett nekem. Hanem Miška bácsi technikája, stílusa az kedvemre való volt. Nagyon kézre állt, és így tudtam átvenni azt a sánta citerázást. Azt akkor még senki sem tudta, hogy ez a játékmód micsoda, még én sem - egészen addig, míg egy Durindón oda nem jött hozzám Szöllősy Vágó László, és elmondta, hogy ugyanúgy játszom, mint Szilasi Miška bácsi. Az idő múlásával az idősebbek kiöregedtek, betegeskedtek, elmaradoztak, aztán egyszer csak rám maradt a citerazenekar vezetése. Miška bácsi egyébként könnyen átadta, mert nem tudott írni-olvasni. Amikor a tanárnő, Gulyás Valéria közénk került, már megalakult a férfi- és női kórus.

PERSZE Ő MINDENT KOTTÁBÓL JÁTSZOTT, ÉN VISZONT NEM ÉRTEK A KOTTÁHOZ – MÉG A MAI NAPIG SEM – , HANEM HALLÁS UTÁN MUZSIKÁLOK.

Azért domborítsuk ki, mi is valójában a sánta citerázás... Mert annyi bizonyos, hogy a sánta ütés igazi nagy kincs.

- Képzeljünk el egy sánta embert, akinek az egyik lába rövidebb, és mégis táncol. Közben biccent, persze sántikál - valahogy így. Annak a muzsikának van egy különleges lüktetése, de az sem mindegy, hogy hol „sántázik” bele...

Az utóbbi években az elismerések sem maradtak el. Most csokorba foglalhatnánk mindazokat a kítüntetéseket és díjakat, amelyeket az elmúlt évek során kaptam.

- 2005-ben Budapesten képviseltem Vajdaságot a kultúra napja alkalmából. 2007-ben a Muzslai Petőfi Kör Aranyplakettjét vettem át. 2009-ben a helyi közösség díját érdemeltem ki. 2010-ben elnyertem a VMMSZ Életfa díját. 2012-ben a Vass Lajos Kárpát-medencei vetélkedőn szólistaként nagydíjat kaptam. 2013-ban a Durindón - már közösen a vegyes kórusral és a citerazenekarral - kiérdemeltük a Bodor Anikó-díjat. 2015-ben Pécsen vettem részt az idősek Kárpát-medencei kulturális és művészeti vetélkedőjének elődöntőjén. 2016-ban Kecskeméten voltam a Széles a Duna elnevezésű Kárpát-medencei népzenei találkozón, majd 2017-ben Szentendrén egy mesterkurzuson vettem részt oktatóként. 2018-ban a Budavári Palotában átvettem a Népművészet Mestere díjat.

Lele Józsi bácsi a citerázás mellett a szakmáját is űzi: még a mai napig cipészkedik, de igazi magyar ember módjára bort készít és pálinkát főz. A citerázás nyolcvanévesen is az egyik kedvenc időtöltése, gyakran előveszi hangszereit, pengeti, improvizál; előjönnek a régi nóták, amelyeket újra megszólaltat a citerán. Tőle is sokan lesték el, tanulták meg a sánta citerázást, a muzslyaiak örökölt kincsét.

Kónya-Kovács Otília

A vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a helybeli Petőfi Sándor ME szervezi az amatőr színjátszók hagyományossá vált találkozóját – Az érdeklődők tíz előadást nézhetnek meg

Csakis csodálattal és tisztelettel szólhatunk/írhatunk azok munkásságáról, akik az elmúlt években, évtizedekben tartóztatták, hangos szóval népszerűsítették az amatőrök, az amatőr színjátszók mozgalmát Bácskában és a Bánságban egyaránt. Csantavéren, Kisoroszin, Kupuszinán – három falu, három „szálláscsináló”-ja az amatőr színjátszásnak. Végre! – mondtuk 1996. április derekán, amikor hírül vettük, hogy a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség kezdeményezésére Csantavéren megszervezik – először! – a vajdasági magyar műkedvelő színjátszók szemléjét. Valamit, ami csak a miénk lesz, „más színházunk” lesz a Vajdaságban – az illúziók tovább lendülhetnek. Eljuthatunk új színházi felismerésekig, és Berta Ferenc, Lepár Ferenc, Györfi Sándor, Horvát Alen, Bognár Zoltán nevét már nem kisbetűkkel írják majd be a nagykönyvbe. Ünnepe lesz/lett a színház Csantavéren, majd Kisoroszin és végül tavaly, Kupuszinán. Több együttest tovább repíthet a siker, s emellett lelki egységről is beszélhetünk.

Az eddig lezajlott három találkozó a tartomány legjobbjai vehetnek részt. Ma már nem lehet, nem szabad az amatőrök munkásságát ócsárolni, semmissé nyilvánítani, létjogosultságról vitatkozni, mert a mozgalom már 1945-ben nagykorúvá vált, s azokon a szemléken lett az évek során azzá, amelyeken valamikor régen – békeidőben – 30-40 magyar amatőr társulat méretett meg. Az amatőr színjátszásnak fényes múltja van, nem egy előadás színvonalban is maradandót nyújtott. A nagybecskerekai Madách Színház, a bajmoki Jedinstvo-Egység Művelődési Egyesület fiataljai, a kanizsai amatőrszínház, a kiskindaiak és a többiek merészebb elképzeléseket is megvalósítottak, színre vitték Millertől a Salemi boszorkányokat, a Pillantás a hídról című drámát, Williamstól az Üvegfigurákat, Strindbergtől a Júlia kisasszonyt, Szophoklész Antigonéját, Shaw-tól a Pygmaliont stb. Volt okunk öröme – gyatrakrabban – és öröme – szerencsénkre: ritkábban. Mert azért a szakemberek néha fejcsóválva vették tudomásul, hogy amatőrjeink a könnyű műzsával kötöttek „vérszerződés”-t. De hát az amatőr azt csinálja, azt álmodja, amit szeret és amihez színházteremtő kedve van. Végeredményben a színházi előadás nyolctól tízig tart: ami pedig előtte vagy utána történik – mondjuk a szakmai vita során – nem érdekes. Tudatosítani kellene mindenki, hogy a színház, az amatőrnek is természetesen két tényező az alapja: a néző és az alkotó. A többire nem lenne szabad tartósan odafigyelni.

Hát most Muzsla...
Egy hangulatos, ren-

Muzsla várja a vendégeket

dezet bánsági falu a házigazdája az újabb találkozóknak. Lehet-e ezúttal is „csodá”-t művelni, telt házak előtt szerepeltetni a vendégeket, majd elválik. De ismerve a muzslaiak áldozatkészségét, lelkesedését – nem lesz baj a kréta körül. Egyesületük, a Petőfi Sándor ME messze földön híres aktivistái számára a színházi előadás ünnep mindig, piros betűs ünnep, tehát ne aggódjunk. Itt nem lehet megsemmisíteni a magyar színházkultúrát, még zsengébb ágait sem engedik lenyesni.

Az előadások színhelye az újjávarázsolt, szebbé, otthonosabbá tett székház, a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület szentélye, amelynek színpadán sokan megfordultak, sokan tettek eleget a muzslaiak szíves meghívásának. Március 20-ától 28-áig az érdeklődők tíz, pontosabban tizenegy előadást nézhetnek meg. A szelektor, Faragó Árpád, az amatőr mozgalom nagy barátja a versenyre kilenc produkciót ajánlott fel a házigazdáknak; fellépnek természetesen a házigazdák is. A találkozót utolsó napján, március 28-án az ünnepélyes eredményhirdetés után a Versmondó Műhely előadói lépnek fel.

Lássuk a műsort!

Március 20-án, a megnyitőünnepség után a kiskindai Egység színhátszói színre viszik Peter Weiss Aki a virágot szereti (Mockinpott úr kínjai, szenvedései és meggyógyítására című szatiráját, ha úgy tetszik: tragikomédiáját). Vasárnap két előadás lesz. A Feketics ME (Feketics) amatőrjei Reményik Zsigmond Pokoli disznótorát mutatják be, utána a szenttamási Arany János ME fiataljai Milan Grgić Ébredj fel, Katám című vígjátékát. Hétfőn a szilágyiak, a József Attila ME műkedvelői vígjátékkal kedveskednek a közönségnek, Arnold-Bach Apa csak egy van? című darabjával. Kedden is két előadás lesz. Délután a bajmoki Jedinstvo-Egység szereplőgárdája színre viszi Romain Weingarten Nyár című „szerelmes történet”-ét, majd a kupuszinaiak veszik át a színpadot, hogy bemutassák a Petőfi Sándor ME „színei”-ben Tersanszky Józsi Jenő Kakuk Marcióját. A további műsor: Népkör ME, Kula és Szirmai Károly ME, Verbász: Vaszary Gábor Bubus (szerdán); Orpheusz Színiegyüttes, Csóka és Thurzó Lajos Közművelődési Központ, Zenta: Claude Magnier Befutók (csütörtökön); Petőfi Sándor ME, Muzsla: Szinetár György Susmus (pénteken); Testvériség-Egység ME, Kisoroszi: Tóth Ede Tolonc (szombaton). A találkozót utolsó napján a Versmondó Műhely előadói az Él a magyar című irodalmi összeállítás mutatták be.

A szakzsűri ezúttal is számos díjat ítél oda a fellépőknek. Sokaknak nem sikerült a továbbjutás a döntőbe. De már holnap megtehetik az előkészületeket a következő szemlére. Mert hát a mozgalom nem torpanhat meg s nem osztható fel a társulatok győztesekre és vesztesekre. Minden benevezett együttesnek rangja van s – reméljük – lesz kedve a munka folytatásához...

BARÁCIUS Zoltán

A vajdasági magyar könyvtárosok találkozója

Március 26-án, pénteken Zentán, a Városi Könyvtárban kerül sor a IV. szakmai találkozóra

A zentai Városi Könyvtár – a magyar Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti és Etnikai Ügyek Főosztályának anyagi támogatásával és a zentai önkormányzat védnökségével – egynapos szakmai találkozót szervez a vajdasági magyar könyvtárosok részére. A rendezvényt 1999. március 26-án, pénteken, 10 órai kezdettel a zentai Városi Könyvtárban (Petar Drapšin utca 18.) tartják.

Rendezvények a könyvtárban címmel bevezető előadást ROZSNYAI Sarolta, a kiskunhalasi Városi Könyvtár mősorszervezője tart, a könyvtári rendezvény-szervezésben szerzett tapasztalatait pedig megosztja a hallgatósággal: VÖRÖS Anna (Gyermekrendezvények a magyarkanizsai könyvtárban), dr. VAJDA Gábor (Szabad Líceum-rendezvények Szabadkán), dr. HÓDI Éva (Kiállítások a könyvtárban), BÁBI Csaba (Antikvárium a könyvtárban) és BALLA Julianna (a belgrádi Hungarológiai Tanszék Magyar Olvasóköreinek rendezvényei). VARGA-SABJÁN Gyula könyvtárigazgató bemutatja a kiskunhalasi Városi Könyvtárat, KÓKA Rozália budapesti előadóművész, a népművészet mestere rövid műsorral szerepel. A szervezők természetesen az elhangzottakkal kapcsolatos hozzászólásoknak is teret adnak.

1999. március 17. 25

Kortalan korrupció, modern fűszerezés

A Színes Szilánkok Diákszínpad nem mindennapi köntösben vitte színpadra Gogol klasszikusát, a *Revizort*. A produkció nem csupán egy vígjáték, hanem egy vizuális energiabomba, amely görbe tükröt is tart a mai társadalom elé. Ozsvár Róbert rendezővel a háromórás nyersanyagból kifaragott végeredményről, a fiatal színészekkel pedig a kislányhangú szolgál és a beképzelt polgármester-fiúk kulisszatítkairól beszélgettünk.

- Nemcsak maga a darab kortalan, hanem azok is, akiknek szánjuk - szögezte le **Ozsvár Róbert** rendező a darab kapcsán. Kiemelte, van neki egy olyan politikai előhangja, amelyet szerinte bármikor elő lehet venni. Amikor arról kérdeztük, miért pont a *Revizor*, elmondta, hogy az idén mindenképpen vígjátékot szerettek volna színpadra vinni.

— A DIÁKSZÍNPADNÁL AZ ÉV ELSŐ RÉSZÉT FŐLEG DRÁMAPEDAGÓGIAI GYAKORLATOK TÖLTIK BE, KÉSŐBB ÁLLUNK NEKI EGY DARABNAK.

Tudtuk, hogy komédia lesz, de olyan kellett, amelyben a karakterek nevei megcserélhetők - hiszen nálunk több a színész -, illetve olyan, amely teret ad a színészek kibontakozásának - fogalmazott a rendező.

A próbafolyamat kapcsán kiemelte, maga az újragondolás és a tér elképzelése sok munkát igényelt, valamint problémába ütköztek akkor is, amikor a páros próbák befejeztével három és fél órányi nyersanyagból valahogy le kellett faragni.

- Egyébként nagyon jó hangulatban teltek a próbák, még akkor is, ha kicsit szigorítani kellett néha, a teljesítményt valamilyen módon csak ki kellett csikarni a színészekből - mondta mosolyogva a rendező, és hozzátette, szerinte

MINDENKI JÓL TELJESÍTETT NEMCSAK ÖN-MAGÁHOZ KÉPEST, DE ÚGY ÁLTALÁBAN IS.

Az energiabomba **Ladišić Nóra** karakterének ugyan nincsen neve, ő egy szolgál, ám igenis fontos része a történetnek.

A csendes és visszahuzódó **Trkulja Teofil** Anton Antonovicsot, a polgármester fiát vitte színpadra. Kellemes próbafolyamatról számolt be.

- Nehéz volt megalapoznom a karakteremet, és azt, hogy mikor mit csinál, hogyan reagál, milyen állapotban van, hiszen nagyon erősen különbözünk; ő sokkal többre tartja magát, mint amennyi valójában - fogalmazott Teofil.

Ljiljana Lukoil, a konzervatív tanárnő szerepébe bújtt az angyalhangú **Sípos Réka**, aki elmondta ő először játszik komédiában a Színes Szilánkok Diákszínpad berkeiben. Az előadást másnak tartja az eddigiektől.

Modernebb színház ez: benne van a mai világ telefonmániája, nagyon sok filmből van idézve. Érdekes, amikor megüti a fülét az embernek egy-egy ismerős dallam, visszaköszön például a Csillagok háborúja is - emelte ki Réka.

Mesélt az előadásról is:

EGY OLYAN CSAPATOT MUTAT BE, AMELY TAGJAI BÁR KORRUPTAK, AZ EMBER A PRODUKCIÓ VÉGÉRE MÉGIS VALAHOGY MEGSZERETI ŐKET, NEM MELLELEG EGY VÉGELENŰL VICCES ELŐADÁS EZ

- szögezte le. Kiemelte azt is, érdemes már csak azért is megnézni, mert a készítésekor nagy hangsúlyt fektettek a fényekre, a táncokra és a zenére is.

Rapos Emma

Az én lányom jobb, mint a tiéd

Interjú a bezdáni Dr. Pfaff Mihály Színjátszó Csoport egyik tagjával

Osztrogonác Czenki Ilona Mosonmagyaróváron született, nagyon messze, fönn, az Alföldön, és a második házassága révén került Bezdánba, ahol immár tizedik éve tagja a színjátszó csoportnak. Ez a kilencedik - úgymond - főszerepe. Mindet imádja, de számára mindig az aktuális a legkedvesebb.

Hogyan tudott azonosulni a karakterével? Nehéz volt megjeleníteni a színpadon?

- Nem, szerintem nem. Szerettem megjátszani magamat, olyan „ki ha én nem” alapon: nehogy már jobb légy nálam! De a partnernőm is ilyen. A kettőnk civakodásáról van szó, arról, hogy kinek szebb, kinek jobb a lánya. Ezt szerintem nagyon jól vettük mindketten. Imádtuk, rengeteget neveltünk. Sokszor megesik, hogy nem jut eszembe valami - akár a saját nevem sem. Ma is volt ilyen... De ha nem jut eszembe, akkor kitalálok valamit. Mindannyian nagyon szeretjük csinálni ezt.

Ez a felállás mióta van így? Mennyiben változott az évek során?

- Az úgynevezett ellenfelem nagy visszatérő. Tizenöt év és három gyerek után jött vissza. Előtte ő is színjátszó volt, de én akkor még nem ismertem; ebben a szerepben találkoztunk. A többiek - a Pityókás és a pincér - tulajdonképpen a színészpallantáim voltak, sőt még a kislányom is. Aztán felnőttek hozzánk.

Tehát akkor maga rendező is volt?

- Nem rendező, csoportvezető voltam a színészpallantáknak két éven keresztül. Voltunk a bácsfeketehegyi Gyermekszínház Találkozóán, ahol ezüstminősítést nyertünk. Saját magunk írtunk egy kis darabot is, de azóta sajnos elfogytunk. Bezdánból elmennek a gyerekek tanulni Pécsre, Bajára és más városokba.

Hogyan esett a választás erre a darabra?

- Oláh Tamás találta Szenteleky Kornéltól ezt a művet. A mentorunk, Góli Kornélia hozta el nekünk, és el is jött háromszor (igazából kétszer - a szerk.) megnézni. Megkaptuk az instrukciókat, majd a Szenteleky-napokon elő is adtuk Szivácon, a Szenteleky-háznál. Bezdánban már megvolt az ősbemutató. Magyarországon három helyen is felléptünk. Vannak ilyen törzshelyeink. A jövőben Horvátországban is várnak bennünket, szóval oda még el kell mennünk.

Mit gondol, a mai világban is ilyenek az anyukák? Mindenben a saját gyermeküket látják a legtokéletebbnek?

- Nyilván, hát csakis. Próbáljon valaki valami rosszat mondani az én gyerekeimre! Még ha egy utolsó kis gazember, akkor is ő a legszebb, a legjobb, a legokosabb.

Mivel készülnek a jövőben?

- Ezt pillanatnyilag még nem tudjuk. Talán kilencen, maximum tízen tudunk maradni a csoportban.

Hanyadszorra van fitt a szemlén?

- Most vagyok itt ötödször. Tavalyelőtt kaptam egy különdíjat az alakításomért: akkor egy vécés nényt játszottam. Azt imádtam a legjobban - az teljesen én voltam.

Mák Andrea

Kilométereket legyőzve a színpadig

Csonoplya, Zombor, Szeged, Szabadka és Győr - bár a társulat tagjaft több száz kilométer választotta el egymástól a próbafolyamat alatt, a közös munka iránti szenvedély áthidalta a távolságokat, így a csonoplyai Mindenszentek Plébánia ifjúsági csoportja ismét sikerrel adta elő produkcióját. Bosnyák Annamária rendezővel és a színészekkel a renghagyó próbafolyamat kulisszatájkairól beszélgettünk.

Bár januárban megkezdtek a próbákat, a teljes csapat egyszerre, egy helyen csak a premier előtt találkozott - számolt be **Bosnyák Annamária** rendező, amikor a próbafolyamatról kérdeztük.

- Szegeden van kettő, Zomborban és Szabadkán ugyanennyi, Győr környékén pedig egy csapattagunk - szanaszét vagyunk, ezért először közvetlenül a bemutató előtt tudtunk közösen színpadon próbálni - emelte ki, de hozzátette: mindvégig optimisták maradtak. Ismerem a kis csapatomat, ügyesek - szögezte le a rendező.

Kiemelte, szerinte két útravalója is van ennek a produkciónak.

- Egyrészt nevetetni szeretne, másrészt elgondolkodtat: munkakereső hölgyek világát vetíti elének, azt, hogy mennyi mindent kell ezeknek a nőknek felvállalniuk és bevállalniuk azért, hogy munkát kaphassanak, és érvényesüljenek a világban.

Gardi Roland a színház igazgatóját játssza az előadásban. Elmondása szerint

EGY DOLOGRA TANÍTOTTA MEG AZ IGAZGATÓ SZEREPE: HOGY KERÜLJE A SZÍNHÁZAT ÉS A NŐKET.

- Egyébként nagyon szeretem a karakteremet, és mivel a rendezőnk megengedi, hogy egyedül alakítsuk a szerepeinket - és csak később rendezi át -, nagyon sok jellemvonásom benne van. Az, ahogy idegeskedik, ahogy önma-

gába fojtja a mérgét, és ahogy végül megtörik - mondta Roland.

Bagi Lea kétszer is más bőrébe bújlik a produkció során: nagyrészt Tűz Jankát formálja meg, míg pár mondat erejéig Roboz Elvirát.

- Janka szerepébe nagyon bele tudtam élni magam. Egy komolynak tűnő karakter, de aztán kiderül róla, hogy nagyon is dilis, aki csak megjátssza magát - számolt be Lea. Amikor a próbafolyamatról kérdeztük, kiemelte:

A PRÓBÁK NAGYON JÓ, CSALÁDIAS HANGULATBAN TELTEK.

- Az idén csatlakoztam ehhez a társulathoz, ez az első színdarabom velük, de nagyon befogadóak voltak velem szemben - osztotta meg velünk a színész.

A szintén friss tag, **Pacsá Áron** János, a szolga szerepét töltötte be. Elmondta, számára nagy segítséget jelentett a rendező a karakter kialakításában.

- Sok helyen javítottam, de kellett is, hogy tényleg át tudjam adni egy szolga érzéseit és reakcióit - mondta Áron, majd hozzátette: nagyon szeret a csapatnak a tagja lenni.

Márkus Toncsit alakítja **Knézi Ramóna**, aki - mint mondta -, igyekezett a legtöbbet kihozni a karakteréből annak ellenére, hogy személyiségük különbözik.

- Ez egy nyitott, pörgős karakter, úgyhogy szinte a szöges ellentétem - magyarázta Ramóna.

Rapos Emma

Dögös harmincas

Már három évtizede áldozunk az amatőr színjátszás hordozható oltárán

Stílszerűek voltunk, és a jeles alkalomból kifolyólag azok is maradunk. A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozójának rögös-hosszú múltjából szemezgettünk, és huszonkilenc jellegzetes, emblemikus mondattal emlékezünk meg az elmúlt három évtizedről. Az első Találkozót 1996-ban tartották meg Csantavéren. Mennyi, de mennyi víz folyt le azóta a Dunán/Tiszán (a választás az olvasóra bízva).

“

„Van egy színháztípus, amelynek nincsenek elkényeztetett sztárjai, akikre kötelező felnézni, nincsenek »művészek« és »művésznők«, van egy színháztípus, amelynek előadásai csupán egy-két névvel fonódnak össze.”

(Hét Nap, 2004. március 17.)

”

“

„Öröm volt látni, nézni - a szemlére csaknem harminc társulat nevezett be - a színjátszókat, akik számára a színház, a színpad akkor is szent volt, ha a nézőtérben patkányok és egerek rohagáltak.”

(Barácius Zoltán, Családi Kör, 2005. március 24.)

”

“

„Dudás Károly szavaival élve egy héten keresztül együtt volt a délvidéki magyarság nagy családja, amely ismételtelen bebizonyította, hogy istenverte közösségünket nem a politika, hanem a kultúra, különösen pedig a színjátszás közösségteremtő ereje őrzi és tartja meg a széthullástól.”

(Barácius Zoltán, Hét Nap, 2006. április 5.)

”

“

„...számunkra, akik számára fontos a vajdasági magyar színjátszás, a magyar kultúra, a tavaszt a színjátszók gyülekezése jelenti.”

(Szöllősy Vágó László nyilatkozata, Magyar Szó, 2007. március 26.)

”

KI SÚGJA MEG A 30.-AT?

Fentebb már említettük, hogy ez a 30. év, de mindössze 29 mondatunk van. Értitek, ugye? Egynek vagyunk híján mindössze. De hiába nélkülözünk, kéregetni nem fogunk, helyette inkább nagyszabású versenyt hirdetünk, amelynek keretében bárki elküldheti a jubileumi Találkozó tételmondatát.

Az öltözőben hallottátok?

Az előtérben tolongva?

A nézőtérben suttogta valaki?

Esetleg a színpadon hangzott el?

**Szkenneljétek,
pötyögjétek,
ide küldjétek:**

A szemléhez kötődő, tartalmas és/vagy ötletes szólás-mondásokat péntek (április 17.) délig várjuk.

Szombaton a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszás Facebook-oldalán indul a szavazás.

A beküldöttek közül vajon melyik lesz a XXX. Találkozó kulcsmondata?

Ma a Találkozó színpadán

Debütálók és visszatérők

A szilágyi és a szenttamási csoport vissza- és hazajár a Találkozóra, de a magyarkanizsai Cnesa szakosztálya először lép a szemle koptatott (de patinás!) deszkáira. Néhány éve alakultak, kicsit rápihentek, felkészültek, és hohó, mindjárt egy drámával mérettetik meg magukat. Bátor dolog, ügyes dolog - mondom én, semmittevőként, elegánsan eltartott kisujjal -, mást nem is igen mondhatnék, mert csendesen bujkálok a sötét nézőtérén.

Cnesa Oktatási és Művelődési Intézmény, Magyarkanizsa

Cnesa színjátszó és versszakosztálya

A Cnesa versszakosztálya 2022-ben alakult azzal a céllal, hogy összegyűjtse a felső tagozatos és középiskolás diákokat, akik érdeklődnek a versmondás iránt. Hamar kiderült, hogy a csoport tagjai nemcsak a költészetet, hanem a színjátszást is lelkesedéssel fogadják, így a színjátszó tevékenység Ábrahám Gréta vezetésével indult útjára. A próbák helyszínét és szakmai támogatását a Cnesa OMI biztosítja.

A csoport eddig négy előadást készített, amelyeket Magyarkanizsán mutattak be, de a gyerekhéten Horgosra és Kispacra is elvitték. A *Diákévek drámái* című produkciót, a X. Pajtaszínház Program keretében 2025-ben a budapesti Nemzeti Színházban is bemutatták.

Cnesa színjátszó és versszakosztálya bemutatja:

Molnár Ferenc: *A játék ára* (45')

Dráma

Rendező: Ábrahám Gréta

Rendezőasszisztensek: Pásztor Dániel, Nagy Anikó

Szereplők:

Boka - Ördög Viktória

Nemecsek - Leopold Kata

Áts Feri - Varga Míra

Geréb - Jakus Maja

Ifj. Pásztor - Sarnyai Lorena

Id. Pásztor - Hugyec Adrienn

Csele - Forgó Szófia

Csónakos - Kučinić Hana

Tanár - Perpauer Dániel

Richter - Kriszka Dávid

Kolnay - Lišić Maja

Janó - Pásztor Dániel

Nemecsek anyukája - Sándor Heidi

12 éven aluliaknak nem ajánlott

József Attila Művelődési Egyesület, Szilágyi

Mosoly Amatőr Színjátszó Csoport

A szilágyi József Attila Művelődési Egyesület Mosoly Amatőr Színjátszó Csoportja immár tizenöt éve működik. A csoport vezetője, egyben rendezője tizenhatodik

éve Francia Gyólai Klára, aki maga is számos darabban szerepelt, mielőtt átvette volna a csapat irányítását. A társaság jelenlegi létszáma mintegy húsz fő, szilágyi középiskolásokból és egyetemistákból áll. A társulat minden évben fellép a szilágyi Vidám esten, amely a falu évtizedes hagyományává nőtte ki magát. Emellett rendszeresen részt vesz a Négyesfogaton, amely Nyugat-Bácska négy magyar kultúregyesületének - Kupuszina, Doroszló, Gombos és Szilágyi - közös, szórakoztató műsora, és amelyet mindegyik településen bemutatnak.

2010-ben Szilágyi adott otthont a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozójának. Az elmúlt években színjátszóik számos díjban és elismerésben részesültek. 2025-ben a társulat részt vett a Temerinben megrendezett Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozóján, amelyen Illyés Gyula *Tűvé-tevők* című darabját adta elő. A heti rendszerességű felkészülés, valamint a szemlén való részvétel is közösségteremtő és csapatépítő hatást fejt ki a csoporton belül, ez pedig további odaadó munkára ösztönzi fiatal színészeiket.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2002 - A csoport közönségdíjban részesült.

2008 - Garay Béla-díjat ítéltek oda Fábri Péte *Lipótváros alsó* című előadás színreviteléért.

2008 - Nagy István-díjat vitt haza Pásztor Zdravko a legjobb férfi mellékszereplő, Vay Béla szerepének megformálásáért.

2009 - Pataki László-díjban részesült a csoport Lénárd Róbert *Dagasztók* című előadásáért.

2010 - A legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjat Pásztor Zdravkónak ítélte oda a zsűri Richard

szerepéért Ray Cooney *A miniszter félrelép* című előadásban.

2010 - A Nagy István-díjat a zsűri Budacs Zoltánnak ítélte oda George szerepéért.

2019 - A zsűri közösségteremtő tevékenységéért Garay Béla-díjjal jutalmazta a társulatot.

2025 - A zsűri közösségmegtartó tevékenységéért Faragó Árpád-díjjal tüntette ki a szilágyi Mosoly Amatőr Színjátszó Csoportot.

Mosoly Amatőr Színjátszó

Csoport bemutatja:

Kéri Ferenc: *Meghalsz, Banya!* (40')

Vígjáték

Rendező: Francia Gyólai Klára

Súgók: Bársony Zsóka és Varga Szilvia

Technikai munkatárs: Bársony Adorján

Díszlet: Dudás Róbert, Surján Csongor, Nagy Leontina

Zene: Antalovics Krisztián

Szereplők:

Bendegúz, a tehénpásztor - Dudás Kevin

Bakter - Francia Fábrián

Patás, a lókupec - Rizsányi Csaba

Banya, a bakter anyósa - Francia Anna

„Csámpás” Rozi, a Patás felesége - Surján Csenge

Julcsa, fiatal asszony - Rizsányi Réka

Bözsi, Julcsa lánya - Havár Maja

Tihamér, Julcsa párja - Vince László

Csendőrök - Ódri Antonetta és Pap Emili

12 éven aluliaknak nem ajánlott

Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja, Szenttamás

Liliomfi Színjátszó Csoport

A hagyományápoló klub keretein belül 2017-ben alakult meg a Liliomfi Színjátszó Csoport, vezetője Robotka Sarolta. A csoportot középiskolások és egyetemisták alkotják, évről évre bővülő színészgárdával. Előadásoként tíz-húsz fő vesz részt a munkában: elsősorban színészek, de súgók és technikusok is erősítik a csapatot. Előadásaik többször is szerepeltek a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozóján, ahonnan alkalmanként több díjjal tértek haza. Emellett számos vendégszereplés és kisebb előadás is bővíti repertoárjukat és tapasztalataikat. Rendszeresen kivesszük részüket a klub minden tevékenységéből.

Első előadásuk a *Vásári komédiák* volt id. Robotka István rendezésében, amely öt rövidebb jelenetből állt. A produkció a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozója mellett számos helyszínen szerepelt, például Jánoshalmán, Temerinben, Adán, Zentagunarason, Törökbecsén, Keviben és Vajdaság más településein. Abban az évben a Találkozót Kikindán rendezték meg, ahonnan hat díjjal tértek haza. Második nagy előadásuk Szigligeti Ede *Liliomfi* című komédiája volt, amely szintén részt

vett a VMASZT-on Kupuszinán, és vendégszerepelt Szabadkán, Bezdánban, valamint többször Szenttamáson is. Harmadik előadásuk Robert Thomas *Szeressük egymást, gyilkosok!* című krimikomédiája volt két felvonásban, amelyet a koronavírus-járvány okozta korlátozások miatt csak 2021 februárjában tudtak bemutatni, korlátozott körülmények között, több alkalommal. A Covid-19 miatt két találkozó is elmaradt, és vendégszerepléseket sem tudtak vállalni ebben az időszakban.

„Szívesen jövünk, ha hívnak.”

A csapat várja a megkereséseket.

A társulat eddigi díjai a Találkozózn:

2018 - Garay Béla-díjat érdemelt ki a csoport a közösségteremtő tevékenységéért.

2019 - A zsűri a Tanyaszínház különdíjával ifj. Robotka Istvánt tüntette ki a *Liliomfi* című előadásban Liliomfi szerepének megformálásáért.

2025 - A zsűri közösségmegtartó tevékenységéért Faragó Árpád-díjat adományozott a szenttamási Liliomfi Színjátszó Csoportnak.

A Liliomfi Színjátszó Csoport bemutatja:

Michel Tremblay: *Sógornők* (90')

Dráma, vígjáték

Rendező: Tóth Dániel

Csoportvezető: Robotka Sarolta

Rendezőasszisztens: Robotka István

Szereplők:

Germanie - Robotka Angéla

Marie-Ange - Bezeg Sándor

Rose - Hodonicki Máriřy Mónika

Yvette - Salamon Lilla

Thérèse - Robotka István

Öregasszony - Kovács Dorka

Angeline - Dányi Nikolettta

Rhéauna - Bezeg Erzsébet

Pirette - Robotka Sarolta

Linda - Bezeg Andrea

16 éven aluliaknak nem ajánlott

Ez az egész elég bolond, elég zakkant, elég fura

Az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad előadásának zsűrizése

A mai első előadás zsűrizése rendhagyóan kezdődött. Rendhagyóan nem sikerült köszöntenem a csapatot, sikeresen lekéstem róla. Pedig esküszöm: siettem, futottam, loholtam. Nyilván színházi szempontból nem a legszerencsésebb 13:30-kor játszani egy előadást, nézni sem, viszont ilyen ez a popszakma és a fesztivál, nem kezdhet 8 nap alatt a 21 társulattól mindenki 19 órakor. Ez a matek ugyebár megint nem jön ki. A korai időpont ellenére mégis hihetetlen energiákat láthattunk a színpadon, és jól is szórakoztunk.

László Sándornak már a nyitókép nagyon tetszett.

„AMIKOR REVIZORT NÉZ AZ EMBER, AKKOR NEM ERRE SZÁMÍT.”

A rendező (Ozsvár Róbert) jól tette, hogy nem a klasszikus módon nyúlt a szöveghez, hanem a csapatból indult ki, belőlük táplálkozott - ez egy szerencsés találkozás lett: a darab, a csapat és a rendező között.

Bár már tegnap is elhangzott, hogy a zsűri építő jellegű kritikái általában nem kerülnek beépítésre, mégis lehet belőlük táplálkozni a jövőben. Így álljanak itt azok a technikai észrevételek, amelyek elhangzottak.

A SZÖVEG ÉRTHETŐSÉGE, BESZÉDTECHNIKA

Az értékelést László Sándor kezdte. Elmondta, hogy sokszor elveszik a szöveg érthetősége, erre sokszor rásegít a zene is, hiszen több alkalommal van szövegmondás alatt háttérzene, és nem sikerül jól átbeszélni, de a gyors beszéd is érthetlenséggel jár. Ugyanakkor ez nem mindenhol jellemző a csapatra. Bár az előadás 120 perc szünet nélkül, Sándor az előadást két részre osztotta. A „második” részben - amikor olyan jelenetfűzér van, amelyhez klasszikus formában nyúlt a rendező - más fajta színészi játékot, munkát mutattak fel, s itt minden szó érthető és jól hallható volt. Tehát bizonyos az, hogy tudnak érthetően és hallhatóan beszélni: „csak amikor a tempó elvisz benneteket, akkor megszabad a szátok.” A későbbiek folyamán erre rácsatlakozott Körmöci Petronella is, szerinte a beszédnél nemcsak a hangerő és a tempó, hanem a mondatok lezárása is

kulcsfontosságú. Többször előfordult, hogy a mondat vége „leesett”, elhalkult - márpedig a magyar nyelv ereszkedő jellege ellenére is ki kell vinni a mondat végét. Felmerült továbbá Sándor részéről az is, hogy Ammosz Fjodorovics Ljapkin-Tyapkin, a járásbíró (Gardil Roland) rekedtsége kitalált, karakterépítő eszköz, ám ez a beszédmód erősen megviseli a hangszálakat, óvatosan kell ezzel bánni, nehogy maradandó károsodást okozzon.

ENERGIA ÉS DINAMIKA

Sándor így folytatta: tele van energiával és képzelőerővel a csapat, és ezzel az iszonyat mennyiségű energiával és dinamikával a rendező és a dramaturgok is jól éltek.

SIKERÜLT ÖSSZEFÉSÜLNIÜK EZT A DINAMIKUS FIATAL VILÁGOT A GOGOLI ALAPANYAGGAL ÉS A MA VILÁGÁVAL.

Ugyanakkor az „első rész” egyfajta úthengerként működik, nagyon intenzív, míg a későbbi, klasszikusabb részek tempója visszaesik, helyenként terjengőssé válik. Ismerős alkotói helyzet ez számára: amikor bizonyos jelenetekbe, megoldásokba beleszeretünk, nehéz elengedni őket, pedig a ritmus érdekében szükség lenne rá. Érdemes lenne bátrabban húzni, feszesíteni.

Például a bemutatkozó jelenetek, főként Pjotr Ivanovics Bobcsinszkij és Pjotr Ivanovics Dobcsinszkij szabadúszó művész (Kerekes Zalán) és Ivana Hlesztakova hivatalnok (Bubalo Ines) esetén zenei aláfestés nélkül is működhetnének. - „Sokkal bolondabb lett volna anélkül. És ez az egész elég bolond, elég zakkant, elég fura” - mondta Sándor. Ez természetesen ízlés kérdése, de érdemes kísérletezni vele.

A CSAPAT A VALÓDI ALAPANYAG

László Sándor külön kiemelte, nagyszerű, hogy a rendező élt azokkal a lehetőségekkel és adottságokkal, amelyek a csapatban vannak. Például ha valaki tud énekelni, azt beemeli az előadásba, így kapott dalt Sípós Réka is, aki jazzénekre jár. Miért is ne élne ezzel?

NINCS LAZSÁLÁS

Körmöci Petronella másodszor látta az előadást, sőt játszott is valamikor harminc évvel ezelőtt (ezek az idei harmincasok mindenhol ott vannak - a szerk.) vizsgadabként. Kiemelte, valószínűleg, hogy a korukból fakad az, hogy 13:30-kor is van már bennük ennyi energia. Ugyanakkor, mivel már másodszor látta az előadást, most volt ideje figyelni arra is, ami a háttérben történik. És ott bizony voltak pihenős fázisok. „*Miért nincs mindenki ugyanabban az állapotban?*” - hangzott el a kérdés, hiszen ez elvonja a figyelmet.

Újvidéken az előadást úgy játsszák, hogy amikor a „színház a színházban” jelenetek zajlanak, éppen egy nagy zenés előadás folyik, amelyet a polgármesternek és a revizornak mutatnak be. Ilyenkor a két lány (Bubalo Ines és **Vorkapic Anja**) a közönség soraiba ül be. Most viszont a színpad és a közönség közé, oldalra ültek, így míg Újvidéken nem láthatók, itt a közönség figyelhette a reakcióikat, illetve olykor azok hiányát is. Ha a közönség közé ülnek be, akkor nem is vagyunk kíváncsiak rájuk, hiszen ők is nézővé válnak. Ha viszont külön, jól látható helyre ülnek, akkor a néző már figyelni kezdi a reakcióikat, vagyis szerepben maradnak. Ez azonban egy instrukcióval áthidalható: attól függően, hogy hová ülnek, úgy kell reagálniuk a helyzetre. Az energiaingadozással kapcsolatban még megjegyezte, hogy a jelenetek közötti pihenőket úgy kell belőni, hogy amikor a színészek visszatérnek a színpadra, ugyanazzal az energiával kezdjék a jelenetet, amellyel korábban kimentek.

Később Oláh Tamás is elmondta, hogy a tömegjelenetknél többször érződött: a háttérben lévők energiája csökken, vagy nincs pontos feladatuk. Ez hosszabb távon az előadás energiájának kifulladásához vezethet.

SZABÁLYRENDSZER, AKTUALIZÁLÁS, KÖVETKEZETESSÉG

Petronella azt is kiemelte, hogy nem volt teljesen világos egyes karakterek

motivációja bizonyos jelenetekben - például a táncos részben, amikor az említett színházi előadás jelenete zajlik, nem volt érthető, hogy a polgármester (Vorkapic Anja) akar-e táncolni, tud-e táncolni, vagy ironizál. Ezeket a viszonyokat érdemes pontosítani. Oszvár Róbert rendező kisegítette a zsűrit: a polgármester ironizál, mert ez egy érettségi bankett akar lenni a múltjából, amelyre nem szívesen emlékszik.

Ugyanakkor nagyon jó volt, amikor stilizált, szélsőséges figurákat hoztak. Van, akinél élesen vált el a karakter és a stilizáció, például Inesnél: beszél normálisan, majd megbolondul. De nem mindenkinél erős a jel,

és a néző nem mindig tudja, hogy a reális vagy a stilizált világban van. Ez nem feltétlen jó vagy rossz.

A zsűrizést Oláh Tamás zárta a következő észrevételekkel: az előadás groteszk-abszurd világa alapvetően jól működik, viszont fontos, hogy legyen következetes belső szabályrendszere, és azt be is tartásuk. Voltak olyan pillanatok - az emlékezős jelenet vagy egyes táncos betétek -, amelyeknél ez a rendszer nem volt egyértelműen felépítve, így nehezebb volt értelmezni a helyzeteket.

Az aktualizálási szándék nagyon erős, és alapvetően jó irány. Ugyanakkor az előadásban ez csak részben valósul meg. A klasszikus, Mészöly-féle szövegrészek és a mai elemek nem minden esetben alkotnak egységes rendszert. Meghagytak olyan szavakat, mint a dandártábornok, amely egyszerűen kilóg, pedig könnyen át lehetne írni ezeket a szavakat. Érdemes lenne átgondolni, mit és miért tartanak meg az eredetiből.

Ugyanez igaz a popkulturális utalásokra is. Sok felismerhető motívum jelenik meg: Gandalf, Truman Show, Vissza a jövőbe, Jurassic Park, Twin Peaks stb. - és ezek önmagukban is hatásosak -, de lényeges, hogy legyen mögöttük jelentés, hiszen minden ilyen utalásnak egyfajta aurája van, emlékeket idéznek a nézőben, hozzákapcsolódnak egy-egy önálló univerzumhoz, és kérdés, hogy ha csak idézetként jelennek meg, akkor szolgálják-e egyál-

talán az előadást. Ilyenek voltak a Sikoly filmből ismerős maszkok is: nem teljesen világos, hogy mit jelentenek, miközben végig hangsúlyosan jelen vannak a térben.

Alapvető dramaturgiai kérdésként merült fel továbbá: miből gondolják a karakterek, hogy az adott szereplő a revizor? Ez a darab egyik kulcspontja, és érdemes lenne ezt egyértelműbben felépíteni.

A szövegmondás néhol darabossá válik, kissé illusztratívva. Néhol hiányzott egyfajta folyamatos flow-élmény.

„Azt gondolom, nem biztos, hogy az a jó út ebben a színházi nyelvben, hogy van egy realitás, amit játszunk, majd ebből van egy abszurd kitérés. Szerintem úgy kell ezeket összekeverni, hogy ne darabold fel a gesztusokat, és a szöveg sodorjon.”

Vannak olyan utalások és dramaturgiai elemek - például a levél motívuma -, amelyek nem teljesen kidolgozottak, és az előadás belső logikája miatt érdemes lenne tisztázni őket.

De summázta Tamás azt is, hogy látszik, nagyon szeretik az előadást játszani.

„SZERETEM LÁTNI, AMIKOR HISZTEK ABBAN AZ ANYAGBAN, AMELLYEL DOLGOZTOK. ÉS MEG IS ÉRDEMLI AZ ANYAG EZT A HITET.”

És bár szabálytalan dolgokat csinálnak, de alapvetően szerethető lesz, és ezzel az attitűddel kellene nekiiramodni a színházcsinálásnak.

Játsszátok és játsszatok sokszor!

Virág Kiss Anita

Kedves harmincéves Színes Szilánkok Diákszínpad! A jubileumotok kapcsán pedig álljanak itt a zsűrizés végén **Sutus Áron** lélekmelengető szavai az ünnepekről:

„Emberöltőnyt jöttünk ünnepelni, de ennél igazán sokkal többet. Közel nyolcszáz gyermek szeretetét, biztos pontját, helytállását, a szereteten és az együvé tartozás megfellebbezhetetlenségén alapuló közösséget, Újvidék egyik csodáját, ékszerdobozát, konokságot és művészetet, eltökéltségét és nemzedékek anyanyelv- és nemzetszeretét, ennek a házacskáját, ennek a sok száz szilánknak a mindenkori és folyamatosan lüktető teljességét. [...] Köszönjük Zia, köszönjük Klemm Márta, és köszönjük ott fent, Ábrahám Irén és Juhász Valéria, hogy a Színes Szilánkok Diákszínpad nemzedékek sora, nemzedékek sorsának alakítója. Azoké a csillogó szemű gyermekeké és fiataloké, akik közül ma a Mamutok, a Veteránok, a The gang tagjai, a Zizz-ek és az Alphák erről a láthatatlan és rendületlen szöttesről, családról, meghatározó pontról, megvalósult álmokról, erről a rajongással szeretett és táplált újvidéki magyar világocskáról vallanak - rajzolják fel ennek az emberöltőnyi szívdobbanásnak a hűsleges teljességét.

Isten éltesse Mindnyájatokat!”

(Elhangzott 2026. március 1-jén az Újvidéki Színházban a társulat harmincéves jubileumi ünnepségén és alkalmi produkciója előtt)

Szenteleky Kornél százéves darabja a színpad deszkáin

A bezdániai műkedvelése - a Dr. Pfaff Mihály Színjátszó Csoport előadásának zsűrizése

A nyugat-bácskai csapat jó sokat utazott, hogy felléphessen az idei Találkozóán. Tavaly nem jutottak el, de már akkor elkezdték a *Műkedvelők* című Szenteleky-darab próbáit. Mint a jó bort, sokáig érlelték a muzslyai közönségnek is bemutatott előadást. Hogy ízlett vajon az ítéseknek ez a sajátos buké?

László Sándor gratulált a csoportnak, üdítőnek tartotta az előadást, és bár korábban nem ismerte ezt a darabot, de úgy véli, hogy remek szereplehetőségeket kínál. A zsűritag szerint látszik, hogy a színészek között van olyan, aki nem először van színpadon; átgondolt alakításokat láthatott a közönség. Sándor felhívta a figyelmet arra, hogy nem szerencsés, ha egy színész nem érzi, miért kell A pontból B-be mennie, és csak azért járkál, hogy ne álljon egy helyben. Ez olykor értelmetlennek, öncélúnak tűnik. A prólógust elmondó lány (**Varga Lili**) hol leült, hol felállt, és a néző emiatt nehezebben tudott figyelni a szövegre. „*Akkor menjünk át egyik helyről a másikra, ha van miértje*” - összegezte. Ebben a történetben nincs nagy jövés-menés, a közlekedésnek nincs fontos szerepe - tette hozzá. A néző inkább a személyre kíváncsi.

A KÉNYSZERES MOZGÁS SÁNDOR SZERINT OLYAN, MINT AMIKOR TELEFONÁLÁS KÖZBEN MUSZÁJ JÁRKÁLNI.

A Pityókás Vendelt alakító színész (**Fica Balázs**) nem minden szögből látszott; a díszletelemek elhelyezkedésének módosításával ezt a problémát orvosolni lehetne. Az alakításról Sándor megjegyezte: a színész akkor is dolgozik, amikor nincs szövege, és ezt mértékkel teszi, nem vonja el

a figyelmet a többiekéről. A zsűritag a földre dobott szövegkönyv kapcsán elmondta, többletjelentést adott volna, ha a színész rá is lép a papírokra, utalva ezzel a színházi babonára. A két anya, a Postamesternő és Garasné (**Osztrogonác Czenki Ilona** és **Hemrich Edith**) alakítása kiemelkedő volt - zárta mondandóját a zsűritag.

Körmöci Petronella egyetértett László Sándorral a járkálás kapcsán, de színészként próbálta átgondolni ezt a problémát. Egyetértett abban, hogy meghatározott céllal kell a színpadon jönni-menni - utalt Varga Lili első megjelenésére Nella. Az Ábrándfy Kázmért alakító színész (**Csillag László**) is sokat sétál, mert kétségek között őrlődik, ám ebben az esetben a jövés-menés indokoltabb. Nella is kiemelte a két anya karakterét, külön megdicsérve Ilona pontos szövegértelmezését.

A MÁSIK ANYÁNAK – A ZSÚRITAG SZERINT – NEHEZEBB FELADATA VOLT, DE A KÉT SZÍNÉSZNŐ KÖZÖTT NAGYON JÓL MŰKÖDÖTT AZ ÖSSZHANG.

A két lány, Böbike és Cuncika (**Hám Hilária** és **Varga Lili**) karaktere kapcsán megjegyezte, hogy érdemes volna tisztázni, Jópárthy Gyula földbirtokosnak (**Foki Sándor**) milyen a viszonya hozzájuk. A színészek ezzel segítenék egymás játékát. Csillag Lászlóhoz szólva jelezte, hogy a

színpadon látszódnia kellene, mi a tétje ennek a helyzetnek a szereplő számára. Böbike és Cuncika is viszonyulhatna valahogy a két anya csörtéjéhez, hiszen az ő sorsukról hoznak döntést. Nella végül a kisebb szerepekről is ejtett néhány szót, tudván, hogy színészilag nehezebb helyzetben vannak a játszó, mert *„két mondatban kell megfogalmazniuk a figura egész élettörténetét”* - fogalmazott.

Oláh Tamás is gratulált a társulatnak, és hozzátette: nagy öröm számára, hogy egymásra talált a darab és a csapat. *„Száz év távlatából került elő a feledés homályából ez a dráma, de nem azzal kerül elő, hogy valaki megtalálja, hanem azzal, hogy valaki eljuttassa.”* - hívta fel rá a figyelmet. Csatlakozva az előtte szólókhöz, a prologuszt mondó lány szerepére reflektált: a színésznő hangsúlyozhatna másképp. Át kell gondolni a szándékokat, és bizonyos szöveghelyeknek hangsúlyt lehet adni. Nagyon tetszett neki, hogy a civil létezés milyen hatással lehet a szerepjátszásra.

A SZÍNÉSZEK MEGTALÁLJÁK A SAJÁT SZEMÉLYISÉGÜKET A SZEREPEKBEŰ – ÖSSZE-GEZTE.

A zsűrítag szerint a szövegalap szabadabban is kezelhető, és néhány esetben módosítani is lehetne rajta. Amikor a Postamesternő kérdezi a Jópárthytól, hogy milyen hajszínű lányokat szeret, akár azt is kérdezhetné: a vöröseket vagy a barnákat? - ezzel utalva a színésznők hajszínére. Hatalmas jelenet kerekedhetne abból - folytatta Tamás -, ha Pityókás Vendel külön jelenik meg; nagyobb hangsúlyt kaphatna ez az antré. Terepen nem árt megnézni, hogy a nézőtér minden pontjáról belátható-e a játéktér, hiszen Pityókás és Ábrándfy hátul beszélnek, pedig akár előre is jöhetnének - fűzte hozzá.

EMIAATT AZ ENERGIÁK BESZORULHATNAK.

A kosztümválasztás kapcsán Tamás arra hívta fel a figyelmet, hogy bár a ruhák zöme kortárs viseletként is működne, a cselédek emlegetésével a századforduló miliője elevenedik meg. Körmöci Petronella a kosztümkök kapcsán közbevetette, hogy a kortárs ruhák miatt a darab közelebb kerül a ma emberéhez. Ez alól csak Cuncika ruhája képez kivételt. László Sándor szerint a férfi színészek lábbelije túl modern. Tamás pedig megfigyelte, hogy ketten vannak lilában, és ez összeköti az ellentétes oldalon álló szereplőket. A színválasztást ilyenkor érdemes átgondolni - fejezte be értékelését a zsűrítag.

Foki István, a *Műkedvelők* rendezője örömet fejezte, hogy ideértek Muzslyára. Utalt Góli Kornélia dramaturg szakmai támogatására (a mentorprogram keretein belül dolgozott a társulattal - szerk.). A rendező büszke arra, hogy a moštoha körülmények ellenére sikerült létrehozni ezt a darabot. Az építő jellegű javaslatokat igyekszik megfogadni, majd megdicsérte a társulat tagjait is, mert rengeteg energiát fektettek a munkába.

A bezdáni csapat mentora, Góli Kornélia szintén büszkeségének adott hangot, egyúttal felhívta a figyelmet arra is, hogy Szenteleky Kornél - Muzslyán is meglevénedő - darabját Oláh Tamás ajánlotta a társulatnak.

Szóba került az is, hogy a bezdáni társulat sűgői (*Óbert Kitti, Kővágó Hajnalka*) profi munkát végeztek.

„A JÓ SÚGÓ ARANYAT ÉR”

- jegyezte meg Nella, és ezzel - tekintve, hogy a Sűgón dolgozunk éjt nappallá téve - mi is egyet tudunk érteni.

Hernyák Zsóka

Molnár Ferenc huncutságai Csonoplyán

A csonoplyai Mindenszentek Plébánia ifjúsági csoportjának zsűrizése

Virág Kiss Anita köszöntötte a csonoplyai csapatot és adta át a gondosan elkészített kis vászonatyót, amelyben plakát, programfüzet, kftűző, Sűgó, toll és emléklap van. Megemlítette, hogy a csapat először 2024-ben mutatkozott be: harmadik alkalommal vesznek részt a szemlén, így ők még viszonylag fiatal csoportnak számítanak. Nagyon örült, és persze mindenki más is, hogy töretlenül alkotnak. A zsűri bemutatása után át is adta a szót nekik.

A zsűrizést Oláh Tamás kezdte, gratulált az előadáshoz, és megjegyezte, hogy hatalmas vállalás Molnár Ferencet játszani, de igazából kifizetődő, mivel nagyon sokat lehet a dramaturgiájából tanulni, illetve abból, hogy hogyan írja a karaktereket. Ezzel kapcsolatban egy kérdése is volt a darab rendezőjéhez, **Bosnyák Annamária**hoz: hogyan jutott el a darabhoz, miért pont ezt választotta ennek a csapatnak. A rendező válaszában kifejtette, hogy az idén három új taggal bővült a csapatuk, két lánykával és egy fiúval. Sokat keresgél és válogat ilyenkor, majd mikor kikristályosodik, hogy hányan vesznek részt a darabban, akkor úgy nézi, hogy a szerepek a gyerekekre illeszkedjenek. Már az olvasópróbán kiderül, hogy kihez melyik karakter illik. Sokat olvas Molnár Ferencet, gondolkodott több darabjában is. Mivel **Gardil Roland** az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpadnál is játszik, ezért olyan darabot kellett választani, amely szövegeileg nem megterhelő a számára, mivel ebben a műben szerepcsere történik. Így megelőlegezte a zeneszerzőnek (**Koberszki László**), hogy átvegye egy kicsit a főszerepet, hogy fejlődjön, komolyabb szerepben is kipróbálja magát. A színjátásokban gondolkodik elsősorban, már csak abból kifolyólag is, mivel a gyerekek középiskolások, keveset vannak a szülőfalujukban, aki éppen otthon tartózkodik, azzal próbál, mert a darab ezt megengedi. Tamás ezt kiváló megoldásnak gondolta, majd a gyerekek életkoráról érdeklődött. Kiderült, hogy fiatalok, 15 és 23 év között mozognak. Molnár Ferenc darabjai, köztük ez is, idősebb karakterekre vannak írva. Nagyon nehéz egy ifjúsági színjátszó társulatnak ezt el-

játszani - fejtette ki a zsűritag. A színésznők esetében hasonló lehet az életkor, de a fiúk esetében biztosan idősebb emberekről van szó.

Lényeges megjegyezni, hogy

A KARAKTEREK ALAPVETŐ MOTIVÁCIÓJÁNAK A FELTÉRKÉPEZÉSE NAGYON FONTOS, MERT EZ MEGHATÁROZZA, HOGY HOGYAN ÉLNEK A CSELEKMÉNY SORÁN SAJÁT TULAJDONSÁGAIKKAL, ADOTTSÁGAIKKAL, ÉS HOGY MÁS KARAKTEREK HOGYAN ÉLNEK VAGY ÉLHETNEK VISSZA AZOKKAL.

Ebben az esetben ez a feltérképező munka más eredményre jutott, mint ami a szerző szándéka volt - taglalta Tamás.

A darab előjátékáról is ejtett néhány szót (három fiú egy-egy rövid monológot intéz egy-egy hölgyhöz a közönség soraiból, majd egy-egy rózsát nyújt át egy kézcsók kíséretében - a szerk.): az eredeti darabban ez nincs benne, de itt nagyon találó volt. Annamária kifejtette, hogy az interneten találta ezeket a szövegeket, és miután a fiúkkal egyeztetett, utólag beletették, és a héten tanulták meg hozzá a szöveget. Dicséretet kapott még a látvány és a kosztüm: harmonikus részletek, a színek, az anyagok, a motívumok tekintetében. Nagyon pontosan, alaposan jeleníti meg az adott

kort, amelyben játszódik a darab. Könnyebb így a színészeknek is a szerepet játszani - hangsúlyozta Tamás. Kitért még egy izgalmas kérdésre, hogy mennyire kell túltolni a tehetségtelenséget? Megjegyezte, hogy erre nincs jó válasz, tetszett, amit látott. Végén kiemelte az esernyős finálét, nagyon költői dolognak gondolta.

László Sándor vette át a szót, aki azzal kezdte, hogy nem értette Ilonka (**Ádám Mónika**) karakterét. Szerinte jobban el kell különülnie a többi lánytól. Ő az egyetlen őszinte lány, megerősítené a váltást, mikor kiderül, hogy valójában az igazgatóba

lesz szerelmes. Sándor is egyetért azzal, hogy nagyon jó volt az előjáték. Megjegyezte, hogy szerinte nem karakterből adják a rózsát, hanem úgy, mint „egy vagyok a sok közül”, ez a rész után pedig nagyon látványosan felmentek a színpadra, és elkezdődött a darab. A darab végén szintén dicséretben részesítette, hogy emberi és saját élményként tudtuk megélni. Kiemelte, hogy

NEMCSAK A NAGY SZEREPEKBŐL LEHET JÓT CSINÁLNI, HANEM A KISEBB SZEREPEKBE IS LEHET NAGYOT ALKOTNI.

A lányok szerepénél jegyezte meg, hogy ezekről a nőkről kialakult vélemény alapján játszottak. Érdeklődött, hogy mindig csengett-e a telefon? Van egy belső telefon és egy külső - magyarázta a rendező. A végén László Sándor kijelentette, hogy jó csapata van Annamáriának, minden pénzt megérnek.

Körmöci Petronella megköszönte a rózsát, melyet az igazgató (Gardil Roland) adott át neki, és megjegyezte, hogy még soha nem kapott színházigazgatótól rózsát. Neki is tetszett az előjáték, de megjegyezte, hogy ő nem szeret hátrafelé fordulni a színházban, de most az egyszer engedett ennek a kísértésnek. Nella javasolta, hogy mikor a fiúk felmennek a színpadra, akkor már szólhat a zene, és ez így összeköthető a két részt. Nella kíváncsian mondta, hogy a lányokból ebben az életkorban bizonyos korlátok között mi az, amivel ők csábítanak.

AZ EMBER A FEJÉBEN MINDIG TÖBBET KÉPZEL EL, ÉS EZ VALAMITŐL MINDIG IZGALMASABB.

Nella a végén megjegyezte, hogy mindenkinek nagyon nehéz dolga volt.

Tamás még hozzáfűzte, hogy mindenkinek a saját karaktere, a saját ízlése hozzá lett adva a szerepéhez.

Góli Nelli a közönség soraiból kért még szót. Mindennel egyetértett a zsűrivel és még kiemelte, hogy

MOLNÁR FERENC NAGYON HUNCUT SZERZŐ: OLVASZTJA MAGÁT, DE ISZONYTOSAN NEHÉZ JÁTSZANI. NEM ÉLETKORBELI KÉRDÉS, HANEM SZÍNPADI RUTIN, EZ EGY NAGYON FONTOS DOLOG.

Nelli megjegyezte még a Molnár-szövegek kapcsán a poénok építkezését is, egyik ráépül a másikra, s emiatt fontos a poentírozás: hogy a viccek ne csupán egymás után következzenek, hanem egymásra épülve erősebb komikus hatást legyenek képesek kiváltani.

Kocsis Tímea

Holnap a Találkozó színpadán

Jaj, mi lesz velünk?

Ha csak a holnap sorra kerülő előadások címeit olvassuk (*Rovarok*, *Áldozati báránycomb*, *A Félőlény*), rögvést kirajzolódhat lelki szemeink előtt egy éles kép: böhöm húst lepnek a legyek és bogarak, és közben valaki – édes Krisztusom! – teljes joggal: fél. De kérem, ne keverjék össze a szezont a fazonnal! Ha lassan és szépen, tehát sorban haladnak, biztosan nem érheti baj Önöket.

Április 13., hétfő, 13:30

Népkör Magyar Művelődési Központ, Szabadka

Fabula Rasa Színházszó Grund

Tasnádi István: *Rovarok* (120')

Musical (trash-revü)

Rendezők: Budinčević Krisztián és Nyári Ákos

Az előadásról: Egyszer régen, egy messzi-messzi galaxisban történt valami. Történt valami nyilván, de hogy pontosan mi, arról egyelőre fogalmunk sincs. Viszont arról, hogy egy átlagos nyári éjszakán mi történik szobánk négy fala (plusz padló és plafon) alkotta univerzumban, bőséges tapasztalataink lehetnek.

Történetünk hősei egy Vérszívó csoport és egy Tiszavirág. Kérész lévén csupán egyetlen napja van, hát sürgősen meg kell találnia élete párját. Konfliktus a maffiafőnökkel, Don Góval; párkeresési kísérlet a Könyvmolyklubon át; az egyéniségektől hemzseggő Multinacionális Termesztvárig. Ám Don Gó puccsot forral az emberiség ellen, és leleplezi a superbacillust, a Mutánst, akinek csak egyetlen embert kell megcsípnie, hogy beindítsa a járványt...

Vajon hőseink meg tudják menteni az emberiséget? A Nagy Botsáska meg tudja tartani Sáska Kung-fu világbajnoki övét? Hová lett a Cserebogár csaja? Ki hogyan szövi pókhálóját? És végül: párra talál a Tiszavirág?

Április 13., hétfő, 17:30

Topolya Község Művelődési Háza

Fossilis Mosolycsalók

Roald Dahl: *Áldozati báránycomb* (40')

Elbeszélés

Rendező: Jankovics Andrea

Az előadásról: Ki ölte meg a békés otthonába hazaérő rendőrt – és mivel? Erre a kérdésre, valamint még sok másra is szakavatott feleletet kaphat a néző. Roald Dahl norvég származású, walesi születésű és angol pléhpfőjű szerző galád elbeszélése a szemünk előtt játszódik le a színpadon, ahol a néző közelebbi képet kap a történetről, és önmaga is részese lehet az ügy felgöngyölítésének.

12 éven aluliaknak nem ajánlott

Április 13., hétfő, 20:00

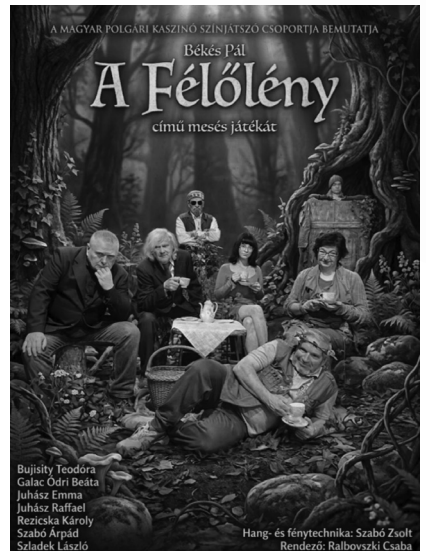
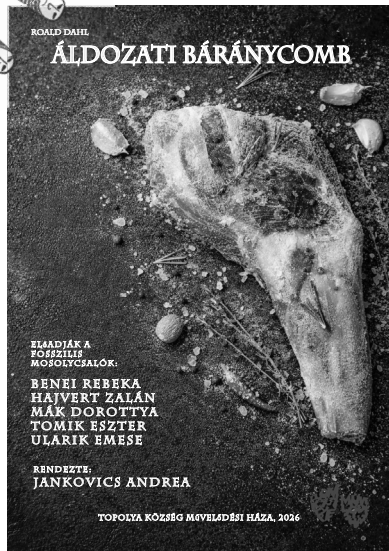
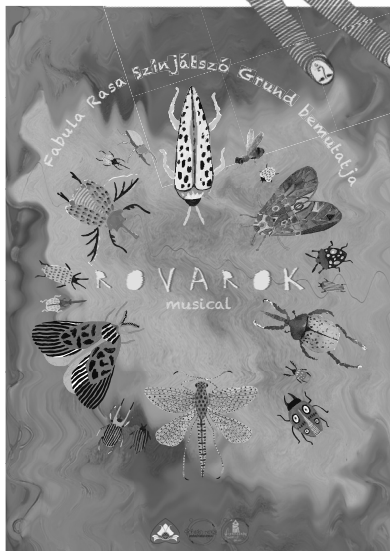
Magyar Polgári Kaszinó színházszó szakcsoportja, Zombor

Békés Pál: *A Félőlény* (70')

Mesés játék

Rendező: Ralbovszki Csaba

Az előadásról: A Kiserdő az utolsó hely a világon, ahol még nem a Szörnyek uralkodnak. A Kiserdő lakói, köztük a Félőlény nyugodt szép életet élnek, de csak egy dolog miatt. A Félőlénynek van egy nagy könyvtára abban rengeteg könyv, rengeteg mese. A mesék arról szólnak, hogyan diadalmaskodik a Jó a Gonosz felett. Ha ezeket a meséket olvassák, a Szörnyek távol maradnak, nem mernek betörni a Kiserdő területére. Ám valami történik...

Órák másképp - így tanítanánk mi

Több történet, több beszélgetés, több kísérlet és jóval több szabadság a tantermekbe! A mai foglalmazásokban benne van a jól ismert diákélmény: mi unalmas, mi érdekes, mikor figyelnek, és mikor nem. Miközben lazább, élvezetesebb, élményszerűbb órákat képzelnek el, a rend, a tisztelet és a tanulás mégis fontos marad számukra. Hát igazából nem ezt szeretné gyerek, szülő és pedagógus egyaránt ?

Az utóbbi időben elgondolkodtam azon, hogy milyen is a tanári élet. Igaz, hogy még sok időm van tünődni azon, mivel foglalkozzak a jövőben, mégis, ha valamilyen pedagógiai pályán kötnék ki, nem rossz belegondolni az előnyeibe és hátrányaiba.

Legjobban egyetemi tanárnak tudnám elképzelni magam, de ha egy általános iskolában dolgoznék, legszívesebben fizikát adnék elő. Ha egy diák elkésne az óráról, azt legfeljebb tíz percig tolerálnám, ha annál több, akkor viszont beírnám. Hagynám, hogy a gyerekek kérdés nélkül elmehessenek az illemhelyre, csak ne az egész osztály szaladgáljon a tanóra alatt. Engem nem zavarna, ha valaki enne az óráimon, csak ne beszéljen teli szájjal, és ne csámcsogjon, azzal zavarva a többieket. Még az sem idegesítene, ha rágóznának, hisz én magam is nagyon kedvelem a frissítő mentolos vagy akár gyümölcsös ráógumikat, csak ne fújjanak óriási buborékot, vagy tömjék vele tele a szájukat. Ha valamelyik diák beszélne, akár vihogna egy kicsit, figyelmeztetném őket legfeljebb kétszer, harmadjára már a naplóban vagy az osztályfőnöknél tennék megjegyzést. Az anyagot nem bonyolítanám túl, mivel érthetően próbálnám elmagyarázni. Ha szükséges lenne, pótórát is tartanék azok számára, akik lemaradtak, vagy nem értették az anyagot. Azoknak viszont, akik versenyre mennének, vagy fizikából érettségiznének, emelt szintű órát is elérhetővé tennék. Megpróbálnék nagyrészt prezentációkat készíteni, és így előadni, viszont a fontosabb dolgokat, mint például a törvényeket, leíratnám, valamint elég sok számolási feladatot végeznék velük gyakorlásként. A diákok is készíthetnének különféle prezentációkat, plakátokat vagy projekt munkákat. Számolási gyakorlatok is lennének a csoportmunka érdekében. A tanév alatt rengeteg kísérletet próbálnánk ki az unalom elkerüléséért és a figyelem felkeltéséért. Az ellenőrzőkben egyaránt elmélet és számolás is lenne, de csak annyit csinálnánk, amennyit épp muszáj, hisz a fizika mellett elég sok más tantárgy létezik. Ha utána az osztályfőnökséget is rám bíznák, nem tartanék meg minden órát, csak amikor valami fontos megbeszélhivalónk lenne. Igazolnám a hiányzásokat is. Ha valami probléma adódna az osztályon belül, azt minél hamarabb és könnyebben próbálnám megoldani velük. Évente több kirándulást is szerveznék, még ottalvósat vagy akár külföldre is. Olyan személy vagyok, aki szereti a gyerekeket és velük foglalkozni, így semmi sem esne a nehezemre. A tanárságban még az is nagyon jó, hogy az embernek sok szünet jár, főleg nyáron, amikor ezt vakációra ki lehet használni, és sok időt a családdal vagy barátokkal tölteni. Így átgondolva az egészet arra a következtetésre jutottam, hogy nem is olyan rossz tanárnak lenni, és valószínűleg ezzel akarnék foglalkozni a jövőben, viszont nem általános iskolai, hanem egyetemi szinten.

Juhász Ines

VIII/4 osztály

Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Reggel hétkor kelek, mert nyolcra kell mennem az iskolába dolgozni. Sietve felveszem a táskámat, és indulok az iskolába.

Földrajzot adok elő, és mikor beérek az iskolába, a gyerekek széles mosollyal várnak. Egy-két szót váltunk a folyosón. Elveszem a kulcsot, és bemegyünk a tanterembe. Az ötödik osztály számára ma a Föld mozgását és a rotációját tanítom. Egy földgömbön mutatom be, hogy merre forog a Föld.

A diákok a hátsó padokban általában nem figyelnek, ezért feleltetem őket. Rajtuk kívül vannak figyelmes és szorgalmas diákok, például Kovács Viktor, Molnár Ákos és még egy páran. Nem szeretnék szigorú lenni, csak ha nagyon muszáj.

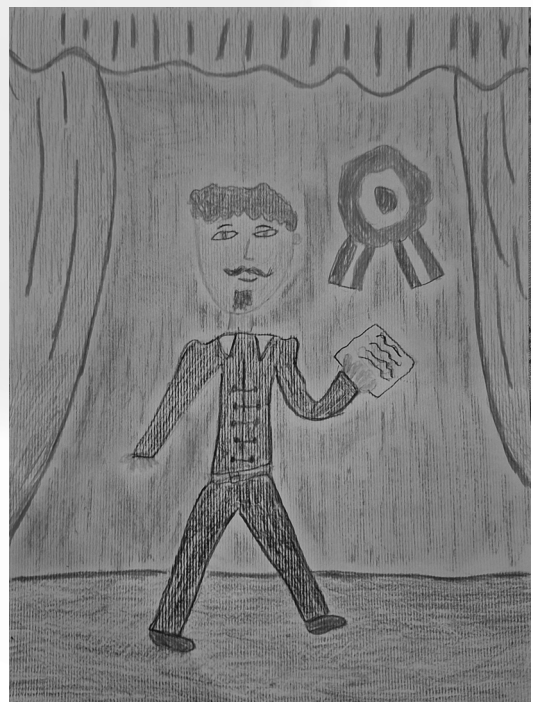
Az óra végén, ha a diákok jól viselkedtek, adok nekik tíz perc szabadidőt. Házi feladatot akkor adok, ha nem figyelnek, de abból se sokat, csupán pár feladatot. Egy héten osztályonként három óráim van. Nekem az ötödik osztály a kedvencem, mert nyugodtak és tisztelnek mint tanárt.

Egyszer, ha véletlen tanár leszek, akkor így néznének ki az óráim.

Szabó Dominik

V/4 osztály

Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Kovács Dávid (II. o.)

Bálint Hunor (III. o.)

A panasz a tanárookra elég gyakori a diákoktól, ha csak nem állandó. Elképzelem magam tanárnak, hogy hogyan és mit tanítanék.

Személy szerint nagy valószínűséggel rajztanár lennék, viszont ott nem nagyon kell tanulni. Igen, a rajz egy nagyon szép tantárgy, viszont eltér a többitől, ezért tegyük fel, hogy valami más tantárgyat adok elő. Nem szeretnék szigorú lenni, viszont azért tartanék egyfajta rendet, veszekedést és fenyegetést a diákok között semmiképp nem tolerálnám.

MEGENGEDNÉM, HOGY A GYEREKEK EGYENKÉNT AZ ÓRÁN, HISZ TUDOM, HOGY ÁLTALÁBAN NEM REGGELIZNEK ISKOLA ELŐTT, AZ UZSONNASZÜNET PEDIG RÖVID.

Az anyagot úgy szeretném átadni, hogy minél érdekesebb legyen és mindenki megértse. Azt szeretném, hogy a tanulók ne féljenek kérdezni, ha valamit nem értenek. Néha lennének szabadórak, ha nem vagyunk lemaradva, de általában dolgoznánk. A kellenél több ellenőrzőt nem íratnék, hisz vannak olyan tanárok, akik több ellenőrzőt íratnak, mint ami szükséges. Ha ellenőrzőt vagy írásbelit írnak, és valaki előbb befejezi, akkor szabadon telefonozhat, vagy csinálhat bármi mást, amennyiben nem zavarja a többieket.

ÉS VÉGÜL AZT SZERETNÉM, HOGY A DIÁKOK ÖRÖMMEL JÖJJEK AZ ÓRÁRA, NEM PEDIG KÉNYSZERBŐL.

Tímea Hevesi
VIII/5 osztály
Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Az utóbbi időben elgondolkodtam azon, hogy mi lenne, ha tanár lennék, és arra jutottam, hogy semmiképp sem szeretnék az lenni. Megvannak az okok, amiért nem szeretnék tanítani, például az, hogy egyszerre tizenhét gyerekkel dűlőre jutni biztos nehéz. Mindegyik másképp viszonyul a tanuláshoz. De ha mégis választanom kellene, hogy milyen tanár legyek, akkor én történelemtanár lennék.

Elsősorban az óráim nem lennének unalmasak, és nem íratnék dolgozatokat a diákjaimmal. Az órát úgy kezdeném, hogy hoznék valamilyen érdekességet, vagy kérdést tennék fel, ami felkelti a diákok figyelmét. Lehetne egy titokzatos esemény vagy furcsa szokás a múltból. Úgy mesélnék, ahogy a múltban élők tettek.

Nemcsak a tankönyvet használnánk, hanem képeket, rövid videókat és térképeket is mutatnék, hogy jobban el tudják képzelni az adott korszakot.

SZÁRAZ ÉVSZÁMOK HELYETT INKÁBB TÖRTÉNETEKET MESÉLNÉK URALKODÓKRÓL, CSATÁKRÓL ÉS RÉGI EMBEREK ÉLETÉRŐL, MERT ÍGY SOKKAL KÖNNYEBB MEGJEGYEZNI MINDENT.

Nagyon fontosnak tartanám azt is, hogy a diákok ne féljenek kérdezni vagy véleményt mondani.

BESZÉLGETNÉK VELÜK ARRÓL IS, HOGY ŐK HOGYAN DÖNTÖTTEK VOLNA BIZONYOS TÖRTÉNELMI HELYZETEKBE. SOKSZOR KÉRDEZNÉK, HOGY MINDENKI BEKAPCSOLÓDJON AZ ÓRÁBA, ÉS BÁTTRAN ELMONDHASSA A VÉLEMÉNYÉT.

Kisebb csoportmunkákat is adnék, amelyek által a diákok együtt dolgoznának, készíthetnének bemutatót vagy plakátot történelmi érdekességekről. Például arról, hogy Kleopátra uralkodása idején a világ nagyobb része már régebbinek számított. Ez így furán hangzik, de igaz. Kleopátra idejében közelebb éltek a modern holdra szálláshoz, mint a piramisok építéséhez.

A nap végén remélném, hogy a tanulóim úgy mennek haza, hogy tetszett nekik az óra, és esetleg még jobban megszerették a történelmet.

Bacsó Letícia
VIII/4 osztály
Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

A XXX. Találkozó szakmai zsűrije

Körmöci Petronella

Színművész, a Szabadkai Népszínház magyar társulatának tagja

Zentán születtem 1972-ben. 1993 és 1997 között a Színművészeti Főiskolán, Békéscsabán tanultam. A diploma megszerzése után, 1998-ban a Szabadkai Népszínház magyar társulatához szerződtem, amelynek azóta is tagja vagyok. 2013-ban az Újvidéki Művészeti Akadémián honosítottam a diplomámat László Sándor osztályában, majd 2014-ben ugyanítt mesterdiplomát szereztem Hernyák György osztályában. 2019 és 2024 között a Szabadkai Népszínház magyar társulatának igazgatója voltam. Én magam is egy amatőr színjátszó csoportban szerettem bele a színházba, ezért ez a közeg különösen fontos számomra. A mai napig foglalkozom diákszínjátszókkal, és amatőr társulatokban is rendezek, mert hiszek abban, hogy a művészet közösséget teremt, és lehetőséget ad a kreatív önkifejezésre. A színházat komplex alkotói közegnek tartom, ezért a színészi feladatokon túl számos más szerepben is kipróbáltam magam: dolgoztam rendezőként, dramaturgként, fordítóként, jelmeztervezőként, rendezőasszisztensként, valamint a televízióban szerkesztőként és műsorvezetőként is. A színház iránti elköteleződéseim túlmutatnak a gyakorlati munkán: folyamatos tanulásra és elméleti reflexióra is ösztönöz. Jelenleg az Újvidéki Művészeti Akadémia doktori iskolájának abszolvens hallgatója vagyok, továbbá 2023-tól a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének külső tudományos munkatársaként kutatásokat végzek. Mindkét területen a színház működésének és alkotói folyamatainak különböző aspektusait vizsgálom.

voltam, majd 2002-től – csaknem tizenegy éven át – igazgatója is. Megalapítottam, és több mint hét évig vezettem a temerini Jáccunk Truppot. Azóta is osztályvezető tanár vagyok, emellett színész, rendező, és nem utolsósorban büszke nagyapa. Mintegy negyven jelentősebb szerepet játszottam színészként, és hasonló számú rendezéssel is büszkélkedhetem.

Most, hogy a kötelező köröket letudtuk, beszéljünk a fontosabb dolgokról: Vajdaságról, a művészetéről, a színházról – legyen az profi vagy amatőr – és a valódi szabadságról. Ezek éltetnek igazán. A színház varázslat. Képes arra, hogy értelmet adjon a mindennapoknak, legyen az ember a deszkákon vagy a nézőtéren. Tanárként az a dolgom, hogy a hozzám érkező kis palántákat neveljem. Öntözöm őket, elég teret adjak nekik a növekedéshez, és ha kell, bizony meg is metszem őket, mire összejön egy gyönyörű rózsacsokor belőlük (igen, kertészkedni is szeretek). Ez a profik világa. Az amatőr világ kicsit másról szól. Ott is rózsákról beszélünk, de inkább vad, igazi, természetes és messzire illatozó rózsabokrokról, amelyek az udvar végében nőnek. Amelyeket az ember tényleg a sajátjának érez. Amelyekre szeretettel néz. Amelyek az otthon részei. Most még csak készülök az idei szemlére, de az eddigi tapasztalataim szerint rengeteg csodás illat vár rám.

Oláh Tamás

Dramaturg, színháztörténész, tanár

Dramaturg vagyok, színháztörténész, tanár és költő. Tanulmányokat, drámákat, verseket, forgatókönyveket írok. 1990 nyarán születtem az épp szétesni készülő Jugoszláviában. Folyamatos mozgásban vagyok, de egész életemben Vajdaság volt az otthonom. Az Újvidéki Egyetem bölcsészkarának Magyar Tanszékén előbb filológusként majd magyartanárként végeztem. Közben a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem színháztudomány mesterszakán teatrológusként is diplomáztam. Doktori címetem a régi Színház- és Filmművészeti Egyetemen szereztem meg. Kutatási területeim a posztdramatikus, a politikai és a közösségi színház. A vajdasági magyar színjátszás történetét rögzítem. Az újvidéki Művészeti Akadémia docense, a Theatron és a Híd folyóiratok szerkesztője vagyok. A budapesti ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontjának Irodalomtudományi Intézetében tudományos segédmunkatársként dolgozom poszt-doktori ösztöndíjasként. 2019-ben Kristálygömb díjat, 2021-ben Sinkó Ervin Irodalmi Díjat, 2024-ben Bécsy Tamás-díjat kaptam. Az elmúlt másfél évtizedben több tucat amatőr, független és kőszínházi produkcióban működtem közre színházcsinálóként Szerbiában, Romániában és Magyarországon. Magyarkanisán élek.

László Sándor

Pataki-gyűrű díjas színművész, rendező, az Újvidéki Művészeti Akadémia osztályvezető tanára

Sok embernek Katyó, még többeknek Tanár úr. 1961-ben születtem Törökkanizsán, suhanc éveimet Csókán töltöttem. 1984-ben végeztem az Újvidéki Művészeti Akadémia színész szakán, Virág Mihály osztályában. Először az Újvidéki Rádió drámai társulatának, később az Újvidéki Színház társulatának lettem a tagja. 1991-től a Szolnoki Szigligeti Színházban dolgoztam, majd 1996-tól a Szerbiai Rádió és Televízió hírolvasója lettem. Emellett tanársegédként kezdtem dolgozni az akadémián, két évvel később pedig osztályvezető tanár lettem. Ezzel egy időben az Újvidéki Színház művészeti vezetője

1981-1985

Kovács József, Barta Irén,
Pozsár Sándor

A siker mindent feledtet

Bálatka zenekari a pillanat öröke

VLADIMÍR HEDÉLYKOVY

A műhely palomák hívták tenyészőjé

Az Egység Művelődési Központjában rendezték a műhelypalomák hívták tenyészőjé című előadást.

Bánati Híradó

1981. március 20. 20. szombat

A siker mindent feledtet

Bálatka zenekari a pillanat öröke

Spomen-list

MEMORIAL LIST

KOŠA ZOLTÁN

Emléklap

1981-1985

Balázs Márta, Barta István, Pakai Zsuzsanna, Balázs János, Kimih Rozália

A Muzsályi „Petőfi Sándor” kultúregyesület színházi csoportja 1981. március 27. bemutatja:

SUSMUS

1000 szöveg, 1000 dal, 1000 dal

Balázs János rendezésében

Priznanje

KOŠA ZOLTÁN

1981. március 20. szombat

Az országosan átívelő képművészetű művésztársulatok között a legmagasabb elismerést, az Arany Csillagot nyerte el az országos művelődési és szórakoztató közéleti versenyen.

Elveszem a feleségem

Zoltán György

Bemutató: 1981

Helyőrák: Jögyek kaphatók!

Kezdete: 1981

Balázs Márta,
Pozsár Etel

Balázs János,
Pozsár Etel

PRIZNANJE

KOŠA ZOLTÁN

1981. március 20. szombat

Az országosan átívelő képművészetű művésztársulatok között a legmagasabb elismerést, az Arany Csillagot nyerte el az országos művelődési és szórakoztató közéleti versenyen.

Német Ferenc, Makán Tibor,
Gyömber Gyöngyi

Német Ferenc, Kósa Zoltán,
Makán Tibor

A Muzsályi „Petőfi Sándor” Művelődési Egyesület Színházi Csoportja 1984 bemutatja:

MOND AZT HOGY SZERETSZ

CIMŰ KABARETUSORÁT

FELLEPNEK:

BÁNATI HÍRADÓ

1981. március 20. szombat

MUZSÁLYA

„ELVESZEM A FELESÉGEM”

Csütörtökön kezdődött a szemle

Az országosan átívelő képművészetű művésztársulatok között a legmagasabb elismerést, az Arany Csillagot nyerte el az országos művelődési és szórakoztató közéleti versenyen.

A muzsályi „Petőfi Sándor” M.E. színházi csoportja 1985 bemutatja:

VIDÁM KÖRÜLT

CIMŰ KABARETUSORÁT

RAPOS JÓZSEF BALÁZS JÁNOS rendezésében

FELLEPNEK:

BALÁZS MÁRTA
BALÁZS JÁNOS
BARTA ISTVÁN
POZSÁR SÁNDOR
POZSÁR ETÉLKA
RÓZSAKÖZ
NÉMET FERENC
KÓSA ZOLTÁN

az előadásról nőkönyv GUYVA VALÉRA vezetésével a színházban SZILÁSI MARIKA rendezésében a napi táncosportot, Koreográfus BECKER EDIT közösen az egészített néptáncosport EDEGHATÁS vezetésével

kezdete 1985
helyőrák 1985

MÉGE HOGA

1985. március 13-án

Muzsályi M.E.-ben

mindenki máskepp csindlja!

A „PETŐFI” MÉGE-HOGA hí színházi csoportja

kezdete 1985
helyőrák 1985

ЗРЕЉАНИН 4. јун 1982.

АМАТЕРИ ИЗ МУЊЕ ГОСТИВАЛИ У САЛИ НАРОДНОГ ПОЗРИШТА

ЈЕДНО ЗАБАВНО ВЕЧЕ

ПРОСЛАВА „ЈУНИ” ПРИЛИКА ДОМАЋИНА

САВЕШТАЈНИЦИ

Insta(nt)-tér

Kedves Olvasó! Igazán nem szeretném a magánügyeimmel fárasztani, de kikíváncozik belőlem, hogy elmúltam harminc. Hogy rövidre fogjam, vannak kétségeim. A pötyörészős-lapozgatós generáció tagja vagyok, olykor csak kapkodom a fejem, de azért büszkén cipelem a szemem alatti dögnehéz táskákat. Node, ha a mélyen tisztelt olvasó nem akar további terheket, és voltaképp az olvasás is mélységesen fárasztja, kínálunk egy megoldást. Pörgessen, görgessen, kedveljen, hallgasson (a fülével, ne a szájával!), mert Instán és Facebookon is fent vagyunk. Képek, videók, kulisszatítkok - ezekre biztosan számíthat, a szemizmaft megtornáztatjuk, de a fejét nem kell kapkodnia (akkor sem, ha már túl van a virágkorán).

Instagram

facebook

Impresszum

Súgó - a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXX. Találkozójának színlapja · Kiadja a Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség · A fedőlapot Pál Anikó tervezte Salamon Luna munkája nyomán · Tördelőszerkesztő: Pál Anikó · Szerkesztette: Hernyák Zsóka, Kocsis Tímea és Virág Kiss Anita · Munkatársak: Hernyák Zsóka, Kocsis Tímea, Kónya-Kovács Otília, Kormányos Gyöngyi, Mák Andrea, Nagy Karina, Rapos Emma, Sutus Áron, Szerda Zsófia, Virág Kiss Anita · Korrektor: Bartuc Éva · A rendezvény megőrkítéséért felel: Szerda Zsófia és Dukai Dávid · 2026 áprilisa, Muzslya

